

ριώτερον μέρος τῆς λογοτεχνικῆς παραγωγῆς κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1453-1800.

Ἡ δημοτικὴ ποίησις τῆς περιόδου ταύτης ἀνήκει εἰς τὰ διάφορα ποιητικὰ εἶδη. Ὅθεν διὰ τὴν συστηματικωτέραν ἐξέτασιν τῆς ἐνόμισα ὀρθὸν νὰ κατατάξω καὶ αὐτὴν εἰς τὰ διάφορα ταῦτα εἶδη: ἤτοι εἰς ποιήματα λυρικά, ἐπικά καὶ ἐπικολυρικά, ἱστορικά, διδακτικά καὶ ἠθικά, θρησκευτικά, χωρὶς νὰ παραλείψω νὰ εἶπω, ὅτι διὰ τινὰ τοῦλάχιστον ποιητικὰ ἔργα ἐκ τῶν παλαιότερων εὐρέθην εἰς πολὺ δύσκολον θέσιν ὑπὸ ποίαν κατηγορίαν νὰ τὰ κατατάξω· τέλος ὁμῶς προέκρινα νὰ χαρακτηρίσω ταῦτα ὡς λυρικά. Ἀρχόμενος δὲ ἀπὸ τῶν λυρικῶν ποιημάτων εἰσέρχομαι εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐξέτασιν τῆς δημοτικῆς ποιήσεως.

Τὰ Λυρικά Ποιήματα.

Ἐκ τῶν κυρίων γνωρισμάτων τοῦ Ἑλληνες εἶναι ὁ λυρισμός. Καθ' ἅπασαν τὴν μακρὰν ἱστορικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τοῦ τῶν λυρικῶν στοιχείον ἐπικρατεῖ εἰς ὅλας τὰς ψυχικὰς ἐκδηλώσεις του. Λυρισμὸς σύμφωνος πρὸς τὴν φύσιν τῆς χώρας του καὶ ἐγγενὲς δύναται τις νὰ εἶπη. Ἀλλὰ κατὰ παράδοξον ἀντίθεσιν, ἐνῶ ὁ λυρισμὸς αὗτος εἶναι ἀφθόνως ἐκδηλὸς εἰς τὴν ζωὴν του, διέκρινε δὲ καὶ ἱκανῶς μέγα μέρος τῆς παλαιότερας πνευματικῆς δημιουργίας του, κατὰ τὴν βυζαντινὴν καὶ μεταβυζαντινὴν περίοδον φανερόνεται ἀσθενὲς εἰς τὴν ποίησίν του'. Ἡ λυρικὴ ποίησις του κατὰ τὰς δύο ταύτας ἐποχὰς δὲν ἀπέδωκε ἔργα ἐνέχοντα σπουδαίως τὸ στοιχείον αὐτό. Ἡ αἰτία τοῦ φαινομένου τούτου εἶναι ἡ ἴδια ἢ παρεμποδίσασα γενικῶς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τῆς ποιήσεως καὶ τῆς καθόλου λογοτεχνίας κατὰ τὴν ἐξιστορουμένην περίοδον. Εἰδικώτερον ὁμῶς τὸ φαινόμενον ὀφείλεται καὶ εἰς τὸ ὅτι οἱ τῆς μεταβυζαντινῆς ἐποχῆς ποιηταί, οἱ χρησιμοποιήσαντες

1. Ἡ ἑλλειψὶς λυρισμοῦ δὲν παρατηρεῖται εἰς τὴν καθαυτὴ θρησκευτικὴν ποίησιν, ἢ ὅποια ἀποτελεῖ τὸ κύριον ποιητικὸν τῶν βυζαντινῶν δημιουργημάτων, καὶ ὅπου τὸ λυρικὸν στοιχείον ἐπικρατεῖ ἀπολύτως.

